

För att kunna ha tillräckligt med kunskap för att använda denna metod förutsätter det att man bekantat sig med text- och videomaterialen i kapitel 2 i studiepaketet www.jamstalldhetilarande.fi

SEXUELLA TRAKASSERIER - DISKUSSIONSUNDERLAG

Sexuella trakasserier och sexualiserat våld har fått mer uppmärksamhet då mer statistik om problematiken blivit tillgänglig. Trots det är det viktigt att lokalt förankra diskussionen, att undersöka läget i den egna skolan och att utarbeta åtgärder. Det här diskussionsunderlaget kan fungera som en del i förankringsarbetet.

Syfte: Att öka kunskapen om sexuella trakasserier och sexualiserat våld

Diskussionsunderlaget riktas till skolpersonalen, elevvårdsteamet, eleverna, föräldramötet eller jämställdhetsgruppen. Sträva alltid efter att involvera eleverna i diskussionen för att förankra även deras perspektiv på problematiken.

1. Presentera de senaste resultaten från Hälsa i skola-undersökningen

Institutet för hälsa och välfärd (THL) gör kontinuerligt nationella Hälsa i skolan-enkäter som når alla åttonde- och niondeklassare i Finland. I resultaten kan man iaktta trender och utvecklingar gällande välmående i skolorna. Siffrorna från Hälsa i skolan-enkäten kan också beställas per skola, och om inte skolan har skolspecifika resultat kan resultaten från hela landet eller en viss region presenteras. Använd er av de senaste resultaten. I det här diskussionsunderlaget används siffrorna från år 2019.

Sedan år 2010 ingår även frågor som gäller sexuella kränkningar och sexuellt våld i frågorna.

Fråga 75 i enkäten från 2019 lyder: *Har du utsatts för störande sexuella förslag eller sexuellt ofredande under de senaste 12 månaderna?*¹

- *Per telefon eller på Internet*
- *I skolan*
- *I hobbyverksamhet*
- *På gatan, i ett köpcenter eller i en annan offentlig lokal*
- *Hemma hos dig eller en annan person eller på ett annat privat ställe*

¹ Frågeformulären <https://thl.fi/sv/web/thlfi-sv/forskning-och-expertarbete/befolkningsundersokningar/enkaten-halsa-i-skolan/genomforandet-av-enkaten/frageformularen>

Resultatet från år 2019 visar att av eleverna i årskurserna 8 och 9 rapporterar 4,4 % av flickorna och 3,5 % av pojkarna att de blivit utsatta för störande sexuella förslag eller sexuellt ofredande i skolan. Dessutom rapporterar 9,7 % av flickorna och 4,3 % av pojkarna att de varit utsatta för sexuellt våld.²

Komplettera gärna statistiken med en eventuell egen kartläggning som gjorts i skolan. För att undersöka situationen för eleverna i årskurserna 1–7 kan man infoga motsvarande frågor i exempelvis skolans egna återkommande trivselkartläggningar.

2. Diskussion i smågrupper

- Vilka tankar väcker dessa resultat?
- Vilka aktörer borde involveras för att skapa en förändring?

3. Samla ihop gruppens diskussioner

Skriv upp tankar och idéer i franska streck.

Diskutera utgående från gruppens samlade tankar hur man kunde gå vidare. Följande frågor kan diskuteras både med vuxna och med eleverna:

Ska frågor om sexuella trakasserier och sexualiserat våld inkluderas i trivselundersökningen? Hur kan man sprida information om rättigheter och skyldigheter kopplade till sex och sexualitet? Finns det en uttalad policy för hur man tar tag i sexualiserade skällsord bland skolpersonalen?

4. Fatta beslut och gör upp en plan

Ordförande för diskussionen eller rektor behöver föra ihop alla diskussioner och förslag till ett beslut om hur man går vidare. Speciellt om man arbetar med eleverna är det viktigt att återkoppla under processen som sedan följer så att eleverna känner att deras tankar och förslag faktiskt också tas på allvar.

² Grundskolans årskurser 8 och 9, resultat:

https://sampo.thl.fi/pivot/prod/fi/ktk/ktk1/summary_perustulokset?alue_0=87869&mittarit_0=199799&mittarit_1=200283&mittarit_2=403154&vuosi_0=v2017&kouluaste_0=161293#

